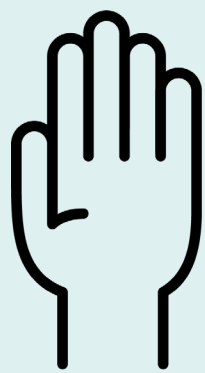

Instruktionshäfte

SKOLVAL

EUROPAPARLAMENTET

Till arrangörer och kontrollant

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällsfrågor

Viktiga datum

VALPERIOD

Ni arrangerar valdagen någon gång mellan den 15 april och den 31 maj.

RAPPORTERA IN RESULTATET

Senast den 31 maj, klockan 23.59, rapporterar kontrollanten in skolans resultat via mucf.se/skolval. Tänk på att det kan ta upp till en halv dag för er att räkna och rapportera in rösterna.

VALRESULTAT

Den 10 juni presenterar MUCF det nationella resultatet i EU-skolvalet på mucf.se/skolval. Sprid resultatet via era interna kanaler och sätt upp affischen *Ta del av valresultatet!* på väl synlig plats.

Rollbeskrivning

Att arrangera ett skolval kräver samarbete, oavsett vilken roll du har. Det kan vara samarbete internt på skolan mellan skolpersonal och elever eller externt med din kommun eller andra skolor. Det är viktigt att komma ihåg att ni som arbetar med skolvalet ska vara oberoende. Det innebär att era personliga åsikter inte ska påverka valet.

ARRANGÖRER

I er anmälan har ni angett en ansvarig elev och en ansvarig lärare/skolpersonal. Dessa är huvudansvariga för skolvalet och ska se till att det finns rösträknare och röstmottagare. I rollen ingår även att boka lokal samt informera skolans personal och elever om skolval. Det är upp till er att utöka arrangörsteamet om så behövs.

KONTROLLANT

I er anmälan har ni angett en kontrollant. Hen ska se till att valet går rätt till och att valresultatet stämmer. Det innebär att ha koll på vilka regler som ska följas. Kontrollanten leder också rösträkningen och rapporterar in skolans resultat på mucf.se/skolval. Ert resultat blir då en del av det nationella resultatet.

RÖSTMOTTAGARE

Under valdagen är det röstmottagarna som ser till att det finns valsedlar framme i vallokalen och delar ut ett valkuvert per väljare. När väljaren gjort sitt val tar röstmottagaren emot valkuvertet och kontrollerar att:

- valkuvertet är förslutet
- endast innehåller en valsedel
- kryssar för väljaren i röstlängden
- lägger kuvertet i valurnan.

Det är alltså inte väljaren som lägger valkuvertet i valurnan - det gör en röstmottagare!

RÖSTRÄKNARE

Rösträknare och röstmottagare kan vara samma personer. Rösträknarnas uppdrag börjar efter att vallokalen har stängt och det är dags att räkna alla röster. Tänk på att ni inte behöver räkna personröster utan enbart parti. Hur många rösträknare som behövs avgörs såklart av hur många röster som ska räknas. Men antalet bör inte vara färre än tre eller fler än sex. Då är ni en lagom stor grupp!

Före skolvalet

Innan ni öppnar vallokalen och startar röstningen finns det saker att förbereda.

FÖRTIDSRÖSTNING

Välj i första hand en valdag då alla elever är på skolan. Om det inte går på grund av praktik eller annan frånvaro av hela klasser, så finns möjligheten att erbjuda förtidsröstning.

Förtidsröstningen kan ske i ett klassrum och ska gå till så här:

1. Eleverna ska få möjlighet att välja mellan alla valsedlar.
2. Eleverna lägger en valsedel i valkuvertet och försluter det.
3. Eleverna lägger valkuvertet i ett ytterkuvert och skriver sitt namn, klass och personnummer på.

Arrangören samlar ihop förtidsrösterna och förvarar dem på en säker plats till valdagen.

När vallokalen har stängt på valdagen och innan rösträkningen börjar, ska väljarna som har förtidsröstat bockas av i röstlängden, ytterkuverten sprättas upp och valkuverten läggas i valurnan tillsammans med övriga valkuvert. På så sätt är även förtidsrösterna anonyma!

Kom ihåg!

- Om en elev har förtidsröstat men också röstar i vallokalen på valdagen, ska förtidsrösten slängas.
- Om skolan väljer att inte erbjuda förtidsröstning ska de elever som inte getts möjlighet att delta i valet, räknas bort från det totala antalet elever på skolan vid inrapportering av resultaten. Notera också det i protokollet.

SÄTT UPP AFFISCHER

I valpaketet finns en affisch där ni kan fylla i tid och plats för valet. Sätt upp den i god tid före valdagen. Sätt även upp affischen *EU angår oss alla!*

Om ni önskar fler exemplar av affischerna, så finns de att ladda ned och skriva ut på mucf.se/skolval.

ATT RÖSTA

Det är viktigt att alla elever förstår hur själva röstningen går till. Prata gärna om detta i klassrummet innan! I valpaketet finns affischen *Så här röstar du!* som steg för steg visar hur skolvalet går till. Sätt upp den i vallokalen.

Om ni önskar fler exemplar av affischen, så finns den att ladda ner och skriva ut på mucf.se/skolval.

VALSEDLAR

I valpaketet finns valsedlar för samma partier som till det ordinarie Europaparlamentsvalet. Valsedlar för alla partier ska ligga framme i bokstavsordning under hela valdagen. Fyll på med valsedlar under dagen så att det alltid finns lika många för alla partier. Skulle något partis valsedlar ta slut så går det att använda blanka valsedlar och skriva partiets namn.

Precis som i Europaparlamentsvalet är det möjligt att rösta på vilket parti en vill. Även om det inte finns förtryckta valsedlar för det partiet. Välj då en blank valsedel och skriv partiets namn på valsedeln.

På valsedlarna kommer det utöver partinamn även stå kandidatnamn. I skolval räknas bara val av parti.

VALSKÄRMAR

Till vallokalen behövs valskärmar som väljaren kan vara bakom när hen lägger sin valsedel i valkuvertet. Det krävs för valhemligheten så att rösten är anonym.

Även platsen där valsedlarna ligger ska vara avskärmad från insyn. Kolla om det finns valskärmar på skolan eller kontakta kommunen och se om de kan låna ut sina. Ett alternativ kan också vara att göra egna valskärmar av till exempel kartong eller rumsavdelare.

RÖSTLÄNGD OCH SKOLKATALOG

En röstlängd är en lista där röstmottagarna ska bocka av vilka som har röstat, till exempel klasslistor. Röstmottagarna kan också ha en skolkatalog (om det finns) till sin hjälp för att kunna identifiera elever som inte har en ID-handling med sig.

KONTROLLERA VALLOKALEN

Texter, grafitti, affischer eller pins med politiska budskap får inte sättas upp eller synas i vallokalen under valdagen.

MÖBLERA

Möblera lokalen så att väljarna kan förflytta sig på ett enkelt sätt i den ordning som röstningen ska gå till och utan att krocka med varandra. Tänk på att lokalen ska vara tillgänglig för alla elever. Använd till exempel låga bord för valsedlar så att alla elever når och kan ta valsedlar själv. Myndigheten för delaktighet har en checklista för tillgängliga val, använd gärna den.

- Häng upp affischerna *Så här röstar du!* och *Ta del av valresultatet*, vid entrén till vallokalen.
- En röstmottagare finns innanför entrén och delar ut valkuvert.
- I nära anslutning till entrén placerar ni ett bord med valsedlar. Se till att platsen är avskärmad från insyn.
- Ställ valskärmarna där väljaren ska lägga sin valsedel i ett valkuvert, på en plats där väljarna kan vara bakom dem utan risk för insyn, varken inifrån lokalen eller utifrån genom ett fönster. Lagg en penna bakom valskärmarna ifall eleven vill välja ett parti som inte har en förtryckt valsedel.
- Placera ett bord med valurnan där röstmottagarna kan sitta och ta emot röster, bocka av väljaren i röstlängden och slutligen lägga valkuvertet i valurnan.

Under skolvalet

RÖSTMOTTAGNING

Det ska alltid finnas minst tre röstmottagare i vallokalen:

- En som delar ut valkuvert.
- En som kontrollerar elevens identitet och kryssar för hen i röstlängden.
- En som kontrollerar att valkuvertet är förslutet, innehåller en valsedel och lägger det i valurnan.

Röstmottagarna ska också se till att det finns lika många valsedlar framme för varje parti, samt blanka valsedlar och hålla koll på att endast en person går bakom valskärmarna i taget.

IDENTITETSKONTROLL

Elever måste styrka sin identitet för att få rösta. Identitetskontrollen kan göras på följande sätt:

- Röstmottagaren känner eleven, det räcker som kontroll.
- Via skolkatalogen, om det finns.
- Via en ID-handling, till exempel ett pass, ID-kort eller passerkort som används i skolan. ID-handlingen ska ha foto, namn och helst födelsedatum.
- En annan person bekräftar identiteten. Den personen ska visa upp en ID-handling vid rösttillfället och hens namn ska antecknas i röstlängden.

RÖSTMOTTAGNINGEN AVSLUTAS

Anteckna vilka tider som vallokalen var öppen i protokollet. I protokollet finns också möjlighet att notera om ni upplevde att något inte gick rätt till, att det fanns för få valsedlar för något parti jämfört med andra eller om det var problem med att flera personer gick bakom samma valskärm för att rösta.

Nu börjar rösträkningen!

Ta emot röster

Ibland kan det vara svårt att hålla reda på vem som får rösta. Lägga den här guiden där röstmottagarna sitter och följ den om ni känner er osäkra! *Behöver ni fler så finns guiden att ladda ner och skriva ut via mucf.se/skolval.*

Finns väljaren med i röstlängden (klasslistorna)?

JA

Kontrollera väljarens identitet. Kan den styrkas?

JA

Granska valkuvertet. Innehåller det en valsedel?

JA

Är valkuvertet fritt från markeringar som kan identifiera väljaren?

JA

Lägg valkuvertet i valurnan och kryssa för eleven i röstlängden.

NEJ

NEJ

Eleven får inte rösta.

NEJ

Om kuvertet är tomt eller innehåller flera valsedlar från olika partier ska kuvertet underkännas. Informera eleven om vad som är fel och be hen att göra om röstningsprocessen. Ge tillbaka valkuvertet.

NEJ

Kuvertet ska underkännas. Informera eleven om vad som är fel och be hen göra om röstningsprocessen. Ge tillbaka valkuvertet.

Efter valet

RÖSTRÄKNING OCH RAPPORTERING AV RÖSTER

Kontrollanten leder arbetet med rösträkning och inrapporteringen av resultatet till mucf.se/skolval. Det är alltså kontrollanten som har ansvar för att allt går rätt till.

KONTROLLANTEN FÖLJER DESSA STEG

1. Läs noga igenom protokollet för att se hur det ska fyllas i. *Behöver ni ett nytt protokoll så finns det att ladda ner och skriva ut via mucf.se/skolval.*
2. **Detta steg gäller bara skolor där elever haft möjlighet att förtidsrösta:**
 - A) Varje förtidsröst (valkuvert innehållande valsedel) ska ligga i ett ytterkuvert. På kuvertet ska den röstande väljarens namn, klass och personnummer stå. Om ytterkuvertet saknar uppgifter så att det inte går att identifiera väljaren ska rösten slängas. Anteckna detta i protokollet.
 - B) Gå igenom röst för röst. Kryssa för väljaren i röstlängden, öppna ytterkuvertet och lägg valkuvertet i valurnan tillsammans med övriga valkuvert. Om väljaren även har röstat på valdagen, och därmed redan är ikryssad i röstlängden, så ska förtidsrösten slängas.
 - C) Spara de tomma ytterkuverten tillsammans med övrig dokumentation efter valet. Ange i protokollet hur många som förtidsröstat.
3. Räkna antalet förkryssade väljare i röstlängden. Anteckna antalet i protokollet.
4. Töm valurnan.
5. Räkna antalet valkuvert och anteckna antalet på protokollet.
6. Antalet valkuvert ska stämma med antalet markeringar i röstlängden. Om antalet inte stämmer ska båda räknas en gång till. Om antalet fortfarande inte stämmer, skriv in en möjlig förklaring i protokollet.
7. Öppna alla valkuvert och ta ut valsedlarna. Ta ett kuvert i taget och kontrollera att kuvertet endast innehåller en valsedel. Tomma kuvert och kuvert med mer än en valsedel med olika partibeteckningar ska räknas som ogiltiga. Innehåller valkuvertet flera valsedlar av samma parti ska endast en räknas, resten rivs sönder. Ogiltiga valsedlar ska stoppas tillbaka i sina kuvert och hållas skilda från övriga röster. Dessa ska senare räknas och rapporteras som ogiltiga.

8. Sortera valsedlarna efter parti och blanka valsedlar. Räkna antalet valsedlar från varje parti samt blanka och ogiltiga. Anteckna antalet röster i resultatdokumentet.
9. Anteckna det totala antalet elever som haft möjlighet att delta i valet i protokollet och resultatdokumentet. Elever som inte har haft sin undervisning på skolan och inte kunnat delta i valet på annat sätt, ska räknas bort från det totala antalet. Kontrollera att alla uppgifter är ifyllda i protokollet och att kontrollanten skrivit under.

GILTIGA OCH OGILTIGA RÖSTER

I skolval gäller samma regler som i det ordinarie Europaparlamentsvalet. En valsedel är giltig om den har ett partinamn och inget annat antecknat på sig. Såväl giltiga som ogiltiga röster ska rapporteras in, var för sig.

En skillnad jämfört med det ordinarie Europaparlamentsvalet är att vi inte har personval i skolval. Det innebär att det inte går att rösta på någon person. Har någon ändå valt att skriva en politiker på sin valsedel, så räknas den rösten till det parti som anges på valsedeln.

FEM SAKER SOM GÖR EN RÖST OGILTIG

- Valkuvertet innehåller fler än en valsedel med olika partinamn.
- Det står fler än ett partinamn på valsedeln.
- Väljaren har gjort en anteckning på kuvertet eller valsedeln som avslöjar vem väljaren är. Då är rösten inte anonym och därmed ogiltig.
- Väljaren har strukit över partibeteckningen på en förtryckt valsedel.
- Valkuvertet innehåller en blank valsedel. Blankröster räknas och redovisas separat.

BLANKA RÖSTER

Precis som i det ordinarie Europaparlamentsvalet finns möjlighet att välja en blank valsedel, alltså en valsedel utan något parti förtryckt. Blanka röster räknas som ogiltiga, men ska räknas och redovisas i protokollet. Anledningen till det är att blanka röster kan ses som proteströster, men de påverkar inte valresultatet.

Om ett partinamn har skrivits på en blank röst ska den räknas som en röst på det partiet. Det gäller även om det finns förtryckta valsedlar för det partiet. Eventuella stavfel ska ni inte ta hänsyn till så länge en förstår vilket parti det rör sig om.

RAPPORTERA IN VALRESULTATET

När rösterna är räknade och stämmer, rapporterar kontrollanten in resultatet via mucf.se/skolval. För att komma in i systemet använder ni de inloggningsuppgifter som arrangörerna fått skicka till sig via e-post. Har ni inte kvar uppgifterna kan ni få nya via skolval@mucf.se eller genom att ringa skolval på 076-654 59 94.

Resultatet ska vara inrapporterat senast den 31 maj, klockan 23.59. Tänk på att det kan ta upp till en halv dag för er att räkna och rapportera in röster.

För att få rapportera in röster ska:

- valdagen arrangeras mellan den 15 april och 31 maj.
- det vara frivilligt för alla elever att delta.
- alla elever få rösta på vilket parti de vill.
- valsedlar från alla partier och blanka valsedlar ska finnas framme och ligga i bokstavsordning, hela tiden vallokalen är öppen.
- enbart röster från elever i årskurs 7-9 och gymnasiet (samtliga skolformer) rapporteras in.

TRE MÅNADER OFFENTLIGT

Valresultatet bör hållas offentligt för media och allmänhet i minst tre månader efter valet. Därefter bör det arkiveras på skolan. Som myndighet sparar MUCF valresultatet för att kunna göra jämförelser mellan skolval över tid. Ni kan ta del av detta via mucf.se/skolval.

VIKTIGT OM VALRESULTATET

Ni får inte dela ert valresultat på skolan eller till media före MUCF har gått ut med det nationella valresultatet för skolvalet. Det gör MUCF den 10 juni.

När det nationella resultatet släpps kommer alla kunna se och jämföra resultaten på läns-, kommun-, och skolnivå. I samband med det kommer MUCF även skicka ut ett pressmeddelande med det nationella resultatet till media. Chansen finns då att lokala redaktioner kommer att kontakta er skola för en intervju eller kommentar om resultatet. Se det som en möjlighet att berätta om ert arbete med skolans demokratiuppdrag!

Protokoll

Med hjälp av protokollet kan ni gå tillbaka och se vem som gjorde vad, till exempel om ni får frågor om hur valet gick till.

SKOLANS NAMN
DATUM OCH TID DÅ VALET GENOMFÖRDES
VALLOKAL

ANSVARIGA ARRANGÖRER
ELEVENS NAMN
TELEFONNUMMER
E-POST
SKOLPERSONALENS NAMN
TELEFONNUMMER
E-POST

KONTROLLANT	
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	TELEFONNUMMER

ANTECKNINGAR <i>Här kan ni beskriva eventuella problem i vallokalen.</i>

RÖSTMOTTAGARE OCH RÖSTRÄKNARE <i>En person kan vara både röstmottagare och rösträknare</i>	
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	☐ RÖSTRÄKNARE ☐ RÖSTMOTTAGARE
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	☐ RÖSTRÄKNARE ☐ RÖSTMOTTAGARE
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	☐ RÖSTRÄKNARE ☐ RÖSTMOTTAGARE
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	☐ RÖSTRÄKNARE ☐ RÖSTMOTTAGARE
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	☐ RÖSTRÄKNARE ☐ RÖSTMOTTAGARE
NAMN	☐ ELEV ☐ SKOLPERSONAL ☐ ANNAN
E-POST	☐ RÖSTRÄKNARE ☐ RÖSTMOTTAGARE

RÖSTSAMMANSTÄLLNING		ANTAL FÖRSTA SAMMANRÄKNING	ANTAL ANDRA SAMMANRÄKNING**	ANTAL TREDJE SAMMANRÄKNING**
A	ELEVER SOM KUNDE DELTA I VALET*			
B	RÖSTANDE			
C	VALKUVERT			
D	VALSEDLAR			
E	GILTIGA RÖSTER			
F	OGILTIGA, INKLUSIVE BLANKA RÖSTER			
G	ANTAL BLANKA RÖSTER			

* Antal elever på skolan minus de som inte kunde delta på grund av till exempel praktik.
** En andra och tredje sammanräkning görs ifall de föregående inte stämmer. Det ska finnas lika många röstande, valkuvert och valsedlar. Summan av de giltiga och ogiltiga rösterna ska vara lika med antalet röstande, valkuvert och valsedlar.

Antalet i fält B, C och D ska var samma och summan av fält E och F, ska motsvara fält B, C och D. Alltså, $B=C=D=(E+F)$.

OM SIFFRORNA INTE STÄMMER EFTER TRE SAMMANRÄKNINGAR - SKRIV EN FÖRKLARING HÄR.

GJORDE NI DET HÄR?	OM INTE, ANGE VARFÖR.
☐ Informerade alla elever om hur röstningen går till ☐ Möblerade vallokalen efter angivna instruktioner på s. 7 ☐ Satte upp valaffischer ☐ Hade minst tre röstmottagare i vallokalen hela valdagen	

FANNS DET PARTIER SOM VILLE HA SINA VALSEDLAR I VALLOKALEN, FÖRUTOM DEM NI FÅTT FRÅN SKOLVAL 2024? VILKA I SÅ FALL?

UNDERTECKNAS AV ANSVARIGA ARRANGÖRER OCH KONTROLLANT
--

ANSVARIG ARRANGÖR	ANSVARIG ARRANGÖR	KONTROLLANT
Underskrift	Underskrift	Underskrift
Namnförtydligande	Namnförtydligande	Namnförtydligande

Resultat- dokument

Resultatdokumentet kan fungera som ett stöd till kontrollanten vid rösträkningen. All inrapportering av resultat sker sedan digitalt via mucf.se/skolval.

SKOLANS NAMN
KONTROLLANT
NAMN
TELEFONNUMMER
E-POST

ANTECKNINGAR
<i>Som kontrollant ansvarar du för att valet har gått rätt till, i enlighet med instruktionerna från Skolval 2024. Om ni inte har kunnat följa någon instruktion kan du ange det här.</i>

SOM KONTROLLANT SKA DU INTYGA ATT:
☐ Valdagen under EU-skolval 2024 arrangerades någon gång mellan den 15 april och den 31 maj. ☐ Alla valsedlar som skickats ut från EU-skolval 2024, har legat framme under hela valdagen. ☐ Ingen elev har tvingats att delta i valet. ☐ Alla elever har kunnat rösta på vilket parti de vill. ☐ Bara röster från elever i grundskolans årskurs 7-9 och gymnasiet (samtliga skolformer) har rapporterats in.

[illegible]

Egna anteckningar

Lycka till!

Mer material finns att ladda ner på mucf.se/skolval.

Frågor? Välkommen att höra av dig till skolval@mucf.se